

ТЕЗИ І.ОСАДЧЕНКО 16.05.19

Браславська О. В.

*Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини
Україна*

МЕТОДОЛОГІЧНА ОСНОВА КРАЄЗНАВЧО- ТУРИСТСЬКОЇ РОБОТИ ПІДРОСТАЮЧИХ ПОКОЛІНЬ

У час спрямування вектору становлення України на єдиний щабель з високорозвиненими європейськими державами краєзнавство і туризм забезпечують необхідний зв'язок національних і глобальних аспектів у підготовці молоді до життєдіяльності. Саме краєзнавство і туризм є найбільш плідною формою проведення молоддю робіт пошуково-дослідницького характеру, що сприяє розвитку самостійності, цілеспрямованості, активності та компетентності особистості. Об'єктом для таких робіт науковці вважають природу рідного краю, культуру, єдині історико-політичні традиції, власну мову, які існують у зв'язку з територією [2-5]. Додамо, що краєзнавчо-туристська діяльність передбачає вивчення навколишнього середовища, населення, господарства «на тлі загального перебігу подій в Україні, роль людини в державі, тобто матеріалізована реалізація творчих, господарських можливостей українського громадянина, що відображається в природних, архітектурних об'єктах, літературних, мистецьких творах тощо» [5, с. 17].

Здійснення фундаментальних краєзнавчо-туристських досліджень можливе за дотримання науково виважених методологічних підходів. З огляду на це для системної організації в основу сучасної краєзнавчо-туристської роботи покладено такі наукові підходи: компетентнісний, діяльнісний, системний, інформаційний тощо.

Так, діяльнісний підхід розглядається як цілісна система діяльності, зокрема й краєзнавчо-туристської, у процесі якої особистість засвоює досвід попередніх поколінь у єдності матеріального й психічного; реальний процес самостійної взаємодії людини зі світом [1], пізнання засобів і способів діяльності, набуття умінь краєзнавчого вивчення певної території.

Зважаючи на те, що краєзнавство і туризм розглядаються як система якісно різних елементів, взаємопов'язаних складними й

динамічними відношеннями, звертаємо увагу на системний підхід як напрям методології освіти. У краєзнавчо-туристській роботі він передбачає формування й розкриття цілісності у дослідженнях рідного краю, виявлення в них взаємозв'язків і взаємозалежностей.

Змістова оптимізація краєзнавчо-туристської роботи, спрямована на формування життєвої компетентності підростаючих поколінь, сприяла покращенню суб'єкт-суб'єктної взаємодії між вчителями і учнями; спонукала їх до виявів інформаційної діяльності, творчого використання різних джерел інформації, розуміння значення краєзнавчої інформації в подальшій професійній діяльності. З цією метою у навчально-виховному процесі школи було проведено організаційну роботу з вчителями географії для поглиблення усвідомлення ними потреби у створенні умов для оптимізації краєзнавчо-туристської роботи. Зокрема, в роботу географічного спрямування було включене питання «Інформатизація краєзнавчо-туристської роботи», де розкривалися питання мотивації використання та емоційно-ціннісного сприйняття учнями інформації, можливостей інформатизації вивчення географії внаслідок підключення до локальної інформаційної мережі та мережі Інтернет, створення комп'ютерних класів, обладнаних сучасною технікою.

Основоположним, на нашу думку, є компетентнісний підхід, який сприяє набуттю підростаючими поколіннями життєвих компетенції, загальних здібностей й готовності до краєзнавчо-туристської діяльності, досвіду вивчення особливостей рідного краю під час туристських походів, подорожей, експедицій.

Як узагальнення можна констатувати, що дослідженню ролі у становленні краєзнавчо-туристської роботи з молоддю підлягають особистісний, технологічний та інші методологічні підходи.

Список використаних джерел

1. Атанов Г. А. Деятельностный подход в обучении. Донецк: ЕАИ-пресс, 2001. 160 с.
2. Обозний В. В. Краєзнавство: навч. посіб.-практикум. Київ: ТОВ «Міжнародна фінансова агенція», 1997. 265 с.
3. Панкова Є. В. Туристичне краєзнавство: навч. посіб. для вищ. навч. закладів культури і мистецтв III – IV рівнів акредитації. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ: Альтерпрес, 2007. 352 с.
4. Панчук А. П., Панчук І. В. Туристична індустрія України. *Інноватика у вихованні*. 2017. Вип. 5. С. 154–161.
5. Тімець О. В. Краєзнавство і туризм. Київ: Знання, 1999. 120 с.